

IAK Maatregelen Wajong

---

1. Wat is de aanleiding?

Aanleiding voor het wetsvoorstel zijn de bevindingen van de beleidsdoorlichting van de oWajong en Wajong2010 en de bijbehorende kabinetsreactie. De beleidsdoorlichting Wajong laat zien dat de Wajong, met drie verschillende regelingen en verschillen in rechten en plichten tussen deze regelingen, een complex geheel is geworden. Bovendien is er sprake van een aantal knelpunten die voor de participatie van mensen met een Wajong-uitkering een belemmering zijn. Voorliggende wetsvoorstel beoogt, op basis van de inzichten uit deze beleidsdoorlichting, de instrumenten om Wajongers met arbeidsvermogen te activeren te versterken, belemmeringen om te (gaan) participeren weg te nemen en de oWajong en Wajong2010 te vereenvoudigen en meer te harmoniseren.

2. Wie zijn betrokken?

De maatregelen zijn in nauwe samenspraak met betrokken partners uitgewerkt. Het voorstel is tot stand gekomen in samenwerking met UWV. Daarnaast is het voorstel besproken met sociale partners in de regiegroep, met de Landelijke Cliëntenraad en met Iederin.

3. Wat is het probleem?

In de oWajong en Wajong2010 is sprake van een aantal knelpunten die voor de participatie van mensen met een Wajong-uitkering een belemmering zijn. Zo loont (meer) gaan werken in de oWajong en (voortgezette) werkregeling Wajong2010 niet in alle gevallen. Daarnaast is de studieregeling in de Wajong2010 een financiële drempel die de toegang tot onderwijs in de weg kan staan voor Wajongers die wel gemotiveerd zijn om een opleiding te volgen. Ook bestaat onder veel mensen in de oWajong en Wajong2010 de angst dat zij, wanneer zij gaan werken, hun recht op Wajong verliezen.

4. Wat is het doel?

Het doel van dit wetsvoorstel is om knelpunten die voor de participatie van mensen met een Wajong-uitkering een belemmering zijn weg te nemen en de verschillende regelingen te vereenvoudigen en te harmoniseren. Het uitgangspunt is dat participatie wordt gestimuleerd.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De algemene doelstelling van de Wajong is om jonggehandicapten arbeids- en inkomensondersteuning te bieden. De Wajong levert daarmee een bijdrage aan de versterking van gelijke kansen voor mensen met een beperking. Arbeidsondersteuning bij het vinden en behouden van een baan bij een reguliere werkgever bevordert de emancipatie en integratie in de samenleving van jongeren met een beperking. Voor jongeren die door hun beperkingen in het geheel niet kunnen werken, dat wil zeggen degenen die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn, staat inkomensbescherming voorop. Zij hebben immers geen perspectief meer om nu of in de toekomst met arbeid (zelfstandig) een inkomen te verwerven waarmee zij kunnen voorzien in hun kosten voor levensonderhoud. Daarom ontvangen zij een uitkering waarmee ze in hun levensonderhoud kunnen voorzien.

Uit de beleidsdoorlichting van de Wajong en ervaringen uit de praktijk is naar gekomen dat er een aantal knelpunten zijn die voor de participatie van mensen met een Wajong-uitkering een belemmering zijn. Dit is niet in overeenstemming met de genoemde doelstellingen. De aanpassingen zijn van belang om de participatie van Wajongers die nu nog aan de kant staan te bevorderen. Het is van belang om te blijven investeren in Wajongers met arbeidsvermogen, zodat zij actief kunnen deelnemen aan de samenleving. Dit belang wordt onderstreept doordat ultimo 2017 ruim 80 procent van de Wajongers met arbeidsvermogen jonger was dan 35 jaar. Het

belangrijkste doel van het wetsvoorstel is dan ook om knelpunten die voor de participatie van Wajongers een belemmering zijn weg te nemen.

6. Wat is het beste instrument?

De genoemde knelpunten vloeien voort uit de huidige wetgeving. Het wegnemen van de knelpunten is daarom alleen mogelijk via wetgeving. Daarnaast is voorlichting en communicatie over de wijzigingen onderdeel van de implementatie.

7. Wat zijn de gevolgen?

De geharmoniseerde regeling voor inkomensondersteuning zorgt ervoor dat (meer) werken loont en dat doorgroei uit de uitkering niet wordt belemmerd. Hierdoor wordt het voor mensen in de oWajong, Wajong2010 en Wajong2015 aantrekkelijker om te gaan werken of het aantal uren dat zij werken uit te breiden. De geharmoniseerde regeling vereenvoudigt daarnaast de uitvoering.

Het aanpassen van de regels voor het eindigen en herleven van het recht op oWajong en Wajong2010 heeft tot gevolg dat in zowel de oWajong als de Wajong2010 inkomsten uit arbeid vijf jaar lang worden verrekend. Als de Wajonger dit werk volhoudt en geen ondersteuning meer nodig heeft, wordt na vijf jaar het Wajongrecht herzien of beëindigd. Het recht blijft bestaan wanneer een Wajonger gebruik maakt van een vervoersvoorziening, intermediaire voorzieningen (doventolk, voorleeshulp) of persoonlijke ondersteuning (jobcoach). Hiermee komt de regel dat het recht eindigt als een jonggehandicapte zonder arbeidsondersteuning gedurende één jaar meer dan 100 procent van het wettelijk minimumloon verdient, te vervallen. Het aanpassen van de regels voor het herleven van het recht heeft tot gevolg dat de termijn, waarin een Wajonger na beëindiging van zijn of haar Wajongrecht bij toegenomen arbeidsongeschiktheid kan terugvallen, wordt uitgebreid van vijf jaar naar de pensioengerechtigde leeftijd.

Het harmoniseren van de verplichting om passend werkaanbod te accepteren in de oWajong en Wajong2010 heeft tot gevolg dat de verplichting passend werkaanbod te aanvaarden in de Wajong2010, als ontbindende voorwaarde voor het recht op inkomensondersteuning vervalt. In de plaats daarvoor wordt de verplichting een passend werkaanbod te accepteren, zoals nu ook al in de oWajong, voor de Wajong2010 een voorwaarde wordt bij de inzet van re-integratie door UWV.

Het schrappen van de studieregeling in de Wajong2010 en het schrappen van de uitsluitingsgrond studerende in de Wajong2015 heeft tot gevolg dat het (gaan) volgen van een studie geen gevolgen meer heeft op de hoogte van de uitkering (Wajong2010) en het recht op een uitkering (Wajong2015).

Het afsluiten van de instroom in de oWajong zorgt ervoor dat voor personen die geboren zijn vóór 1 januari 1980 en op wie het overgangsrecht Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW) sinds 1998 van toepassing is, de toegang tot de oude Wajong afgesloten. Het gaat om personen die voor 1980 geboren zijn en die niet voor 1 januari 1998 – de datum van inwerkingtreding van de Wajong – een AAW-aanvraag hadden ingediend.

Door het creëren van de mogelijkheid om af te zien van oWajong kunnen mensen in de oWajong, net als in de Wajong2010 en Wajong2015, op eigen verzoek hun uitkering beëindigen.